

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul Hotărârii Guvernului privind condițiile introducerii pe piață
a generatoarelor de aerosoli

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul <i>Hotărârii Guvernului privind condițiile introducerii pe piață a generatoarelor de aerosoli</i> , a fost elaborat de către Ministerul Mediului.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Legea nr. 112/2014 pentru ratificarea Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora. HG 829/2023 cu privire la aprobarea Planului național de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană pe anii 2024-2027, pct. 27, Cap. I din Planul național de acțiuni (PNA) AA RM-UE 2024-2027.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Activitatea de reglementare tehnică constituie prerogativa statului și reprezintă un ansamblu de acțiuni întreprinse de autoritățile abilitate în scopul stabilirii cerințelor obligatorii care trebuie respectate de către producătorii și distribuitorii de produse. Pentru a facilita stabilirea conformității este necesară existența standardelor armonizate la nivel european, inclusiv a standardelor cu privire la construirea și funcționarea generatoarelor de aerosoli, astfel încât produsele care le respectă să poată fi considerate ca fiind conforme standardelor de siguranță. Problema principală soluționată prin implementarea <i>proiectului Hotărârii de Guvern</i> constă în asigurarea liberei circulații a generatoarelor de aerosoli pe piața Comunității prin completa armonizare a cerințelor de securitate cu care trebuie să fie conforme. Respectarea cerințelor prezentului proiect va contribui la realizarea Obiectivului de Dezvoltare Durabilă 3 ”Sănătate și stare de bine” din Agenda 2030 care are drept țință specifică reducerea până în 2030 a mortalității și morbidității cauzate de produsele chimice periculoase, precum și de poluarea și contaminarea aerului și apei. De asemenea, se va contribui la realizarea Obiectivului general 10 din SND ”Moldova Europeană 2030”, aprobată prin Legea nr.315/2022 - Asigurarea unui mediu sănătos și sigur. La momentul actual, cadrul normativ nu conține careva reglementări tehnice, care ar stabili cerințe esențiale pentru generatoarele de aerosoli la introducerea/punerea la dispoziție pe piață a acestora. Totodată, nu sunt specificate proceduri de evaluare a conformității pentru asemenea produse, la plasarea acestora pe piață.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Scopul proiectului Hotărârii de Guvern constă în stabilirea condițiilor introducerii pe piață a generatoarelor de aerosoli prin asigurarea evaluării produselor conform unor proceduri unificate și, ca urmare, produsele plasate pe piață să nu prezinte pericol pentru sănătatea utilizatorilor/consumatorilor și să nu aducă pagube proprietății acestora.

Necesitatea elaborării și aprobării proiectului *Hotărârii Guvernului privind condițiile introducerii pe piață a generatoarelor de aerosoli* rezultă din obiectivul de a garanta un nivel înalt de siguranță pentru generatoarele de aerosoli prin asigurarea faptului că recipientele introduse pe piață sunt conforme standardelor UE și îndeplinesc cerințele care oferă un nivel sporit de protecție a sănătății și siguranței consumatorilor, garantând, în același timp, funcționarea stabilă și eficiență a pieței interne.

Prezentul proiect transpune prevederile Directivei 75/324/CEE a Consiliului din 20 mai 1975 privind apropierea legislațiilor statelor membre referitoare la generatoarele de aerosoli.

Prevederile proiectului se aplică generatoarelor de aerosoli fabricate din metal, sticlă sau plastic, care conțin un gaz comprimat, lichefiat ori dizolvat sub presiune, cu sau fără un lichid, o pastă ori o pulbere, prevăzute cu un dispozitiv care permite evacuarea conținutului sub formă de particule solide sau lichide în suspensie într-un gaz, sub formă de spumă, pastă ori pulbere sau în stare lichidă.

Prevederile prezentei hotărâri se aplică generatoarelor de aerosoli cu o capacitate totală ce nu depășește 1 000 ml în cazul recipientelor din metal; 220 ml – în cazul recipientelor din sticlă cu înveliș de protecție și de 150 ml - în cazul recipientelor din sticlă neprotejată.

Cerințele respective nu se aplică generatoarelor de aerosoli care au o capacitate totală mai mică de 50 ml și generatoarelor cu o capacitate totală mai mare de 1 000 ml.

Proiectul stabilește că agenții economici care intervin în lanțul de aprovizionare și de distribuție vor lua toate măsurile corespunzătoare pentru a asigura că pun la dispoziție pe piață numai generatoare de aerosoli care respectă condițiile tehnice stabilite în prezenta hotărâre.

Condițiile de introducere pe piață a generatoarelor de aerosoli includ:

- Dispoziții speciale privind generatoarele de aerosoli cu recipiente metalice;
- Dispoziții speciale privind generatoarele de aerosoli cu recipiente din sticlă;
- Dispoziții speciale privind generatoarele de aerosoli cu recipiente din plastic;
- Cerințe privind desfășurarea încercărilor: încercarea hidraulică; încercarea la rupere, încercarea la cădere. Totodată, sunt specificate încercările privind inflamabilitatea aerosolilor, metodele de evaluare și procedurile selectate.

De asemenea, o condiție obligatorie pentru introducerea pe piață a generatoarelor de aerosoli este etichetarea acestora. Agenții economici urmează să aplice pe recipiente simbolul "ε", epsilon inversat, pentru a atesta că acestea corespund dispozițiilor prezentei hotărâri.

Conform prevederilor proiectului, eticheta trebuie să conțină următoarele informații, aplicate în mod vizibil, lizibil și de neșters:

- numele și adresa sau marca comercială a responsabilului pentru introducerea pe piață a generatoarelor de aerosoli;
- simbolul „ε”, care certifică conformitatea cu cerințele prezentei hotărâri;
- marcaje codate care să permită identificarea lotului de producție;
- informații cu privire la inflamabilitatea produsului;
- conținutul net în volum.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare
Conform Planului național de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană pe anii 2024-2027, pct. 27, Cap. I din Planul național de acțiuni AA RM-UE 2024-2027 (HG 829/2023) Republica Moldova este obligată să implementeze standardele Uniunii Europene privind generatoarele de aerosoli. Astfel, nu a fost identificată o altă opțiune alternativă, accentul fiind pus pe necesitatea respectării angajamentelor asumate de Republica Moldova.
4. Analiza impactului de reglementare
4.1. Impactul asupra sectorului public
Impacturile pozitive a intervenției statului vor fi: - armonizarea legislației naționale cu cea comunitară, asigurând-se baza legală în domeniul evaluării conformității produselor; - asigurarea pieței interne cu produse sigure prin evaluarea conformității acestora cu cerințele standardelor europene, precum și reglementărilor tehnice în vigoare; - stabilirea condițiilor și procedurilor comune de evaluare a conformității produselor. Prevederile proiectului stabilesc măsuri necesare de întreprins pentru a se asigura că generatoarele de aerosoli vor fi introduse pe piață numai dacă nu compromit siguranța persoanelor sau a bunurilor acestora în timpul utilizării. Proiectul propus spre aprobare nu va avea un impact asupra activității autorităților publice. Implementarea prevederilor proiectului nu necesită careva măsuri instituționale sau organizatorice (crearea unor noi instituții sau subdiviziuni în instituțiile existente). Autoritatea responsabilă de monitorizarea respectării prevederilor proiectului este Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică care, conform Legii nr. 162/2023 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor, este autoritatea de supraveghere a pieței cu atribuții de control al conformității condițiilor tehnice ale recipientelor sub presiune, din care fac parte inclusiv generatoarele de aerosoli. Instituția respectivă va verifica respectarea prevederilor prezentei hotărâri în ceea ce privește conformitatea condițiilor tehnice ale recipientelor generatoarelor de aerosoli introduse pe piață. Inspectoratul pentru Protecția Mediului reprezintă autoritatea competentă care va verifica respectarea prevederilor hotărârii în ceea ce privește cerințele de etichetare a generatoarelor de aerosoli. La etapa de implementare a hotărârii de Guvern vor fi necesare măsuri organizatorice și anume informarea și instruirea agenților economici referitor la responsabilitatea producătorilor, importatorilor și distribuitorilor în ceea ce privește punerea pe piață a generatoarelor de aerosoli sigure, care corespund cerințelor stabilite.
4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative
Aprobarea proiectului propus nu prevede impacturi financiare asupra activității bugetului de stat sau a altor autorități de profil.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Reieșind din sarcinile agenților economici, procesele și procedurile deja aplicabile la nivel internațional și național între participanții la piață implicați în procesul de „liberă circulație a bunurilor”, prezentul act normativ nu prevede impact economic asupra acestora.

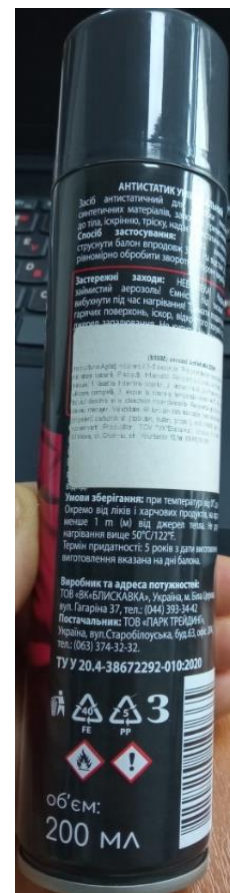
Conform descrierii de la pct. 3.1, proiectul hotărârii stabilește de fapt procedura prin care agenții economici care intervin în lanțul de aprovizionare și de distribuție trebuie să se asigure că au luat în calcul toate măsurile corespunzătoare pentru a garanta că pun la dispoziție pe piață numai generatoare de aerosoli care respectă condițiile tehnice stabilite. Astfel cum prevede **Legea nr. 162/2023** privind supravegherea pieței și conformitatea produselor (art. 5), responsabilitatea importatorilor ține de faptul că vor importa pe piață numai recipiente conforme și va garanta că recipientele sunt proiectate și fabricate în conformitate cu cerințele tehnice, iar procedurile de evaluare a conformității au fost îndeplinite de către producător.

Avînd în vedere că generatoarele (recipientele) de aerosoli cu capacitatea între 150ml și 1000ml nu sunt supuse unei evidențe speciale, și lipsește obligația evaluării conformității de corespundere cu cerințele esențiale de siguranță la introducerea acestora pe piață, din momentul intrării în vigoare a respectivelor condiții tehnice, agenții economici (producătorii, importatorii) urmează să dețină ori declarația de conformitate, sau certificatul de conformitate.

Dar, în cazul procedurilor de evaluare, agenții economici au 2 posibilități:

- a) pentru produsele din statele membre UE nu vor fi nevoie să se efectueze procedurile de evaluare a conformității, deoarece produsele din domeniul armonizat sunt introduse pe piață cu marcajul CE și simbolul „e” care presupun recunoașterea evaluării efectuate de către producător, și care certifică conformitatea cu cerințele prezentei hotărâri; - **astfel cum este stabilit la alin. (3) art. 5 „Sarcinile agenților economici”, Legea nr. 162/2023 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor.**
- b) produsele importate din alte state decât din UE vor fi supuse procedurilor de evaluare a conformității. În scopul, asigurării unui nivel înalt de plasare pe piața internă a recipientelor importate din țările terțe, conform datelor disponibile, agentul economic va fi nevoit să aloce aproximativ 1350 lei pentru evaluarea produsului și obținerea certificatului de conformitate.

În ceea ce privește aplicarea etichetei pe produs, la introducerea pe piață a generatoarelor de aerosoli, conform **alin. (5) art. 5 al Legii nr. 162/2023** privind supravegherea pieței și conformitatea produselor, agenții economici în prezent aplică date care corespund prevederilor **pct. 5 din proiectul hotărârii**, fie acestea sunt **imprimare direct pe recipient sau aplicată o etichetă corespunzătoare, și, dacă este cazul, sunt înscrise mențiuni speciale cu privire la utilizarea acestora.**

Aprobarea proiectului propus nu va avea alte impacturi economice asupra activității de întreprinzător. Cheltuieli posibile care pot apărea din partea agenților economici pot fi doar la etapa executării prevederilor pct.13 din HG, care specifică: „Dacă, pe baza unor motive justificate, identificate în procesul de control, autoritatea de supraveghere a pieței constată că unul sau mai multe generatoare de aerosoli, deși conforme dispozițiilor prezentei hotărâri, prezintă pericol pentru siguranță sau sănătate, aceasta adoptă măsurile necesare pentru a interzice temporar introducerea pe piață a generatoarelor de aerosoli și solicită agentului economic să întreprindă toate măsurile corespunzătoare pentru a se asigura că recipientul în cauză, la momentul introducerii pe piață, nu mai prezintă respectivul risc.
4.4. Impactul social
- Prezentul act normativ va avea un impact social, precum: - sporirea responsabilității producătorilor, importatorilor și distribuitorilor pentru calitatea produsele plasate pe piață; - reglementarea aspectelor tehnice cu privire la generatoarele de aerosoli prin conformarea acestora la standardele UE și asigurarea accesului pe piață doar a produselor sigure; - accesul publicului la datele cu privire la generatoarele de aerosoli, stabilite în etichetele aplicate acestora; - excluderea unor bariere tehnice la plasare pe piață a generatoarelor de aerosoli; - creșterea competitivității produselor autohtone, conforme standardelor UE, la nivel regional și internațional; - impact pozitiv asupra sănătății umane prin utilizarea unor produse conforme și sigure.
4.4.2 Impactul asupra echității și egalității de gen
Proiectul nu are impact asupra echității și egalității de gen.
4.5. Impactul asupra mediului
Impactul asupra mediului va fi pozitiv, deoarece va fi asigurată plasarea pe piață a unor produse sigure, fiind evitate cazurile de poluare a mediului în rezultatul scurgerilor de aerosoli.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu au fost identificate
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Proiectul <i>Hotărârii Guvernului privind condițiile introducerii pe piață a generatoarelor de aerosoli</i> transpune complet prevederile Directivei 75/324/CEE a Consiliului din 20 mai 1975 privind apropierea legislațiilor statelor membre referitoare la generatoarele de aerosoli.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Nu au fost identificate

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În procesul de elaborare și promovare a proiectului au fost respectate regulile procedurale aplicabile pentru asigurarea transparenței decizionale, prevăzute de Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative și Hotărârea Guvernului nr.610/2018 pentru aprobarea Regulamentului Guvernului. Anunțul cu privire la inițierea elaborării proiectului hotărârii de Guvern a fost publicat pe portalul https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/13472 Proiectul a fost remis spre consultate instituțiilor relevante la 21.11.2024.
7. Concluziile expertizelor
Informația va fi inclusă după recepționarea avizelor.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Aspecte ce țin de etichetarea generatoarelor de aerosoli vor fi incluse în Regulamentul cu privire la clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și amestecurilor, aflat în curs de elaborare, care transpune Regulamentul (CE) nr. 1272/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 decembrie 2008 privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și a amestecurilor. Nu este necesară modificarea cadrului normativ secundar existent.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Coordonarea activității de elaborare a politicii de stat pentru domeniul evaluării conformității la nivel orizontal aparține Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, iar stabilirea procedurilor de evaluare a conformității condițiilor tehnice ale generatoarele de aerosoli este atribuită autorității de supraveghere a pieței – Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică. Ministerul Mediului, prin intermediul Inspectoratului pentru Protecția Mediului, va verifica respectarea prevederilor prezentei hotărâri în ceea ce privește cerințele de etichetare a generatoarelor de aerosoli.

Ministru

Sergiu LAZARENCU